

Warszawa, 08-07-2024 r.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Marcin Wiącek

VII.561.23.2024.JRO

**Pan
Adam Bodnar
Minister Sprawiedliwości
Prokurator Generalny
ePUAP**

Szanowny Panie Ministrze,

aplikantka Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury, p. [REDACTED], zwróciła się do mnie z prośbą o interwencję w sprawie dotyczącej niemożności przyjęcia propozycji objęcia stanowiska asesora prokuratorskiego z uwagi na posiadanie obywatelstwa Ukrainy. Pani [REDACTED] ponad rok temu złożyła za pośrednictwem ukraińskiego konsulatu we Wrocławiu wniosek do Prezydenta Ukrainy o zgodę na zrzeczenie się obywatelstwa, ale do dnia dzisiejszego nie został on rozpatrzony.

W obecnym stanie prawnym aplikant Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury po zdaniu egzaminu prokuratorskiego nie może przyjąć propozycji objęcia stanowiska asesora prokuratorskiego, jeśli posiada obywatelstwo państwa obcego (art. 35 ust. 4a zd. 4 ustawy o KSSiP¹). Jak wskazywałem w wystąpieniu generalnym do Pana Ministra w sprawie zasad dostępu do zawodu sędziego, zakaz posiadania obywatelstwa państwa obcego jest niezgodny z prawem dostępu do służby publicznej (art. 60

¹ Ustawa z 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (Dz. U. z 2022 r. poz. 217 ze zm.).

Konstytucji) oraz z zasadą równości wobec prawa (art. 32 Konstytucji)². Analogiczny zarzut można odnieść do zakazu przyjęcia propozycji stanowiska asesorskiego z uwagi na podwójne obywatelstwo. Zakaz ten jest nie tylko niekonstytucyjny, ale też nieracjonalny, gdyż nie bierze pod uwagę oczywistej okoliczności, że w większości państw zrzeczenie się obywatelstwa jest uzależnione od całkowitej uznaniowej zgody głowy państwa, która nie jest związana żadnym terminem podjęcia decyzji.

Pani [REDAKTOWANE] uczyniła wszystko, co w jej mocy, aby spełnić wymagania objęcia stanowiska asesorskiego, zdając egzamin prokuratorski i składając wniosek o zrzeczenie się obywatelstwa oraz wielokrotnie ponagając ukraiński konsulat w tej sprawie. Mimo poświęcenia ponad 3 lat na przygotowanie do służby państwu polskiemu w charakterze śledczego i podjęcia wszelkich starań do spełnienia wymogów ustawowych, nie może tego uczynić z uwagi na nadmiernie rygorystyczny zakaz.

Z przesłanej mi przez p. [REDAKTOWANE] informacji wynika, że wystąpiła do Pana Ministra z pismem z prośbą o pomoc, nie odwołując się jednak do konkretnego trybu ustawowego. Pragnę zauważyć, że zgodnie jednak z art. 4 ustawy z 10 grudnia 2020 r. o zmianie ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury³, może Pan Minister wyrazić zgodę na objęcie przez nią stanowiska asesorskiego, mimo posiadania obywatelstwa państwa obcego.

W związku z powyższym – działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich⁴ – zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o:

- 1) potraktowanie pisma p. [REDAKTOWANE] jako wniosku w rozumieniu art. 4 ustawy z 10 grudnia 2020 r. o zmianie ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury oraz jego pozytywne rozpatrzenie;
- 2) powiadomienie mnie o sposobie załatwienia jej sprawy;
- 3) informację, czy w Ministerstwie Sprawiedliwości toczą się prace legislacyjne nad projektem uchylającym zakaz posiadania obywatelstwa państwa obcego przez aplikantów ubiegających się o stanowiska asesorskie, asesorów i sędziów.

² <https://bip.brpo.gov.pl/pl/content/rpo-sadownictwo-zasady-dostepu-ms>

³ Dz. U. z 2021 r. poz. 21.

⁴ Dz.U. z 2023 r. poz. 1058.

Z poważaniem

Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-wydano i podpisano elektronicznie/